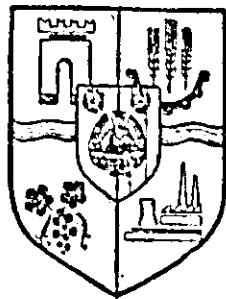

Zădărnica roșie

Arad, anul XXXIV

Nr. 9577

4 pagini 30 bani

Duminică

3 iulie 1977

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

Hotărârile Plenarei C.C. al P.C.R.

Un important pas pe calea progresului material și spiritual al țării

Așa după cum este cunoscut, recent s-au încheiat lucrările plenarei C.C. al P.C.R. și Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, care a abordat o problemă amplă, deosebit de bogată, din sectoare diverse ale activității economico-sociale și care a stabilit măsuri de excepțională însemnătate pentru înălțarea multilaterală a patriei și bunăstarea poporului, pentru înălțarea rolului conducător al clasei muncitoare, pentru adâncirea democrației socialiste și perfecționarea activității educative de formare a omului nou. Cu acest prilej s-a afirmat o dată în plus importanța hotărârilor al tovarășului Nicolae Ceaușescu în elaborarea politicii partidului și statului, valoarea deosebită a indicațiilor date de secretarul general al partidului în încheierea lucrărilor privind principiile perșurii și direcții de acțiune în domeniul economiei, ridicării perseverente a principiilor de etică și echității socialiste, perfecționării conducerii societății, ridicării conștiinței socialiste a oamenilor muncii.

Dezbatând într-un spirit revoluționar, profund creator, principiile prevederilor ale proiectelor Planului național unic de dezvoltare economico-socială și bugetului de stat pe 1978, plenara a stabilit noi măsuri menite să asigure împlinirea revoluției tehnico-stiințifice în toate sferele producției materiale și accentuarea, pe această cale, a laturilor calitative ale producției, prin sporirea mărtoare a productivității muncii, folosirea intensivă a capacităților de producție și timpul de lucru, reducerea cheltuielilor materiale. Înnoirea și diversificarea producției, obținerea unei eficiențe superioare etc.

Nu mai putem asmena căi — s-a subliniat în cadrul lucrărilor plenarei — se poate asigura materializarea practică a Programului de ridicare a nivelului de trai al poporului în actualul cincinal, imai astfel se poate asigura baza materială necesară creșterii retribuirii personalului muncitor în perioada 1976-1980, majorării pensiilor pentru toate categoriile sociale, sporirii ajutoarelor pentru copii, suplimentării volumului construcției de locuințe, a deservirilor de măsuri și a prestărilor de servicii către populație. În fapt, aprobând acest important program menit să conducă la ridicarea României pe noi culmi ale progresului și civilizației, plenara va determina, desigur o mai mare mobilizare a tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate pentru obținerea unor rezultate superioare în producție, pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan, pentru intensificarea întrecerii socialiste în toate sectoarele activității economico-sociale. În ce ne privește, sintem bucuroși că putem consemna în aceste zile de efervescentă creație cele înregistrate de o serie de colective de muncă din întreprinderi arădene la sfârșitul semestrului, producțiile suplimentare înscrise în bilanșuri, sporurile de eficiență obținute în majoritatea locurilor de producție, pentru că putem consemna darea în îndeplinire a celui mai mare obiectiv industrial ridicat în anii socialismului în județul Arad — Combinatul chimic.

Pornind de la cerințele pregătirii multilaterale a constructorilor socialismului, ale formării omului nou, înarmat cu nivelul înalt cunoștințe reclamat de exigențele revoluției tehnico-stiințifice, plenara a derbatut și aprobat și ansamblul de măsuri privind per-

(Cont. în pag. a III-a)

Să strângem la timp și fără pierderi recolta bogată a acestui an!

La Zimand, secerișul se desfășoară din plin

Cimpul este acum și la Zimand, ca pretutindeni în județ, locul unor importante și intense activități, între care secerișul grului ocupă un loc de frunte. Acționând în spiritul sarcinilor stabilite de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., mecanizatorii, cooperatorii și muncitorii din I.A.S. se străduiesc să adune recolta cât mai repede și fără pierderi.

La I.A.S. Uvinis, bunăoară, s-a recoltat grâu din soiul „Libelula” de pe 450 ha. frunțase fiind fermele nr. 1, 5 și 6. În lan au intrat 24 combine „Gloria”, muncite cu precepere de harnicii mecanizatori dintre care amintim pe Ștefan Ciucureanu, Ștefan Gall, Andrei Zoller, Ioan Welter, Mihai Bihari, Ioan Kigyosi. Pentru folosirea la maximum a combinelor, s-au asigurat ateliere mobile pentru fiecare formație de lucru.

Și la cooperativa agricolă de producție din localitate se recoltează grul cu opt combine, având la volan pe mecanizatorii Andrei Hegedus, Ștefan Gabor, Ioan Szabo, Nicolae Porușel, Adam Iosif etc. În urma lor, presele balotează paie, terenul fiind eliberat imediat pentru a fi pregătit în vederea însămânțării culturilor duble.

În spiritul sarcinilor trasate de partid, se face puternic simțită acțiunea de într-ajutorare. Astfel, atât la I.A.S. cât și la C.A.P., grul este transportat în aceeași zi când se recoltează, cu camioane proprii, cât și cu cele sosite din județele Satu Mare și Tîrgu Mureș.

ÎN ZIARUL DE AZI

- Calitatea de cor muncitorească
- Expoziție omagială Marcel Olinescu
- Memento Titu Maiorescu
- „Oamenii m-au primit cu înțelegeră”
- Actualitatea internațională
- Sport.

O cultură „dispare”, alta îi ia locul

Mecanizatorii, muncitorii, specialiștii de la I.A.S. Lipova au luat cunoștință cu deosebită satisfacție de măsurile stabilite de plenara C.C. al P.C.R. din 28-29 iunie privind creșterea veniturilor lucrătorilor din agricultură.

— Datoria noastră este aceea de a răspunde prin fapte și mai evident la această nouă expresie a preocupării conducerii partidului pentru cei ce își desfășoară activitatea pe ogoare — ne-a spus tovarășul Ioan Lupu, secretarul organizației de partid de la această întreprindere. În prezent ne aflăm antrenat cu toate forțele la recoltatul cerealelor la ferma a „Xia Neudorf”, condusă de Ing. Ștefan Dan.

Într-adevăr, aici cele trei combine au intrat adînc în marea gură de spîce, înclt în următoarele zile mecanizatorii vor încheia complet secerișul. În urma combinelor vin cinci prese de balotat pale care elci feră le-au adunat de pe 300 ha. ceea ce dovedește că mecanizatorii Vasile Rista, Herbert Schutz, Ioan Bîchescu și ceilalți „în urma” fluxului tehnologic continuu. La rîndul lor, ca-

mioanele și tractoarele cu remorci eliberează operativ terenul dînd posibilitate pregătirii terenului în mod operativ cu nouă tractoare. Datorită acestui fapt, ferma a reușit să realizeze în întregime planul de însămînțări cu culturi duble pe 160 hectare, amplasate în teren tripat.

Muncă bine organizată

Cooperatorii din Neudorf execută acum prașia a treia la porumb pe întreaga suprafață cultivată, iar pe 20 la sută din această s-a și executat prașia a patra. De asemenea, la sfecla de zahăr s-au aplicat patru prașile mecanice și manuale, iar la floarea-soarelui — trei mecanice și două manuale.

Organizînd bine muncă și folosind temeinic mijloacele de lucru, mecanizatorii și cooperatorii au

încheiat la timp recoltatul orzului, intensificînd balotatul palelor și eliberatul terenului, astfel că au pregătit solul pentru însămînțatul culturilor duble pe 40 hectare.

Paralel se asigură cantitatea de furaje necesare sectorului zootehnic. Pînă zilele trecute au fost recoltate și depozitate 350 tone semînă, cositul trifoliilor fiind în toi.

FRANCISC WILD, coresp.

Anul cu cele mai multe premiere industriale

De ziua lor, constructorii arădeni de strunguri ne-au anunțat că și-au îndeplinit în timp planul semestrial, realizînd, față de aceeași perioadă a anului trecut, o producție globală în valoare de aproape 64 milioane lei. Frumos rezultat. Deși cifrele nu spun prea multe, dar poate mai expresivă chiar decît milioanele amintite. Una care confirmă conștinua frămîntare a acestui colectiv de a da viață indicațiilor seceretarului general al partidului nostru, care, în

anuarie, cînd a vizitat cîteva întreprinderi arădene, orientîndu-le practic pe calea unor modernizări radicale, lor le-a cerut în primul rînd să realizeze o mai mare diversitate de strunguri care, prin nivelul lor de tehnicitate și productivitate, să fie competitive pe piața mondială. Cifra la care m-am referit este 1977. Atîtea cîșturi de strunguri ale întreprinderii arădeană. O cifră record, care ne spune, chiar fără a mai sine scama de realizările ce se mai preconizează pînă la sfârșitul anului, că a fost străbătută perioada cu cele mai multe premiere industriale. Dar nu numai sub aspect numeric 1977 este anul valorilor ridicate, ci mai ales sub acela al orientărilor moderne, a preocupății cadrelor de concepție de a ieși din tradiția labri-

De ziua constructorilor de mașini

automatizate, ciclul secvențial permit să fie deservite de un supravaghetor care poate lucra simultan la mai multe asemenea mașini, a căror productivitate este cu cel puțin 250 la sută superioară productivității strungurilor normale. Cunoșcete sub denumirea de strunguri DRT, acestea sînt așteptate cu aceeași nerăbdare atât de întreprinderile din țară cât și de peste hotare. Pe plăcuțele lor unde scrie „Fabricat în România”, colectivul arădean citește de fapt „realizat” de harnicii noștri ingineri proiectanți și muncitori Gheorghe Girbovan, Liviu Faur, Teodor Tîrlea, Constantin Hoblea și alții.

realizat în timpul de colectivul arădean, al să spu că sînt niște capodopere în materie de mașini aschietoare.

Comenzile lor automatizate, ciclul secvențial permit să fie deservite de un supravaghetor care poate lucra simultan la mai multe asemenea mașini, a căror productivitate este cu cel puțin 250 la sută superioară productivității strungurilor normale. Cunoșcete sub denumirea de strunguri DRT, acestea sînt așteptate cu aceeași nerăbdare atât de întreprinderile din țară cât și de peste hotare. Pe plăcuțele lor unde scrie „Fabricat în România”, colectivul arădean citește de fapt „realizat” de harnicii noștri ingineri proiectanți și muncitori Gheorghe Girbovan, Liviu Faur, Teodor Tîrlea, Constantin Hoblea și alții.

Pe scara valorilor, strungurile frontale, automatizate și ele și

M. ROSENFELD

(Cont. în pag. a III-a)

Fapte din întrecerea socialistă

Peste prevederile planului semestrial

Între colectivele care au ratat îndeplinirea înaintea de termen a planului semestrial se numără și cel al întreprinderii de drojdie, care a realizat de începutul anului și pînă în prezent peste prevederile perioadei producție suplimentară în valoare de 5 milioane lei. În bilanșul întreprinderii mai sînt conștate, de asemenea, sporuri înalte la productivitatea muncii (la sută) și la planul pe santine, în cadrul cărora s-au înregistrat suplimentar beneficiarilor 10 tone de alcool rafinat, utilaje pentru industria alimentară în valoare de 1 milion lei, precum și sortimente de lichioruri.

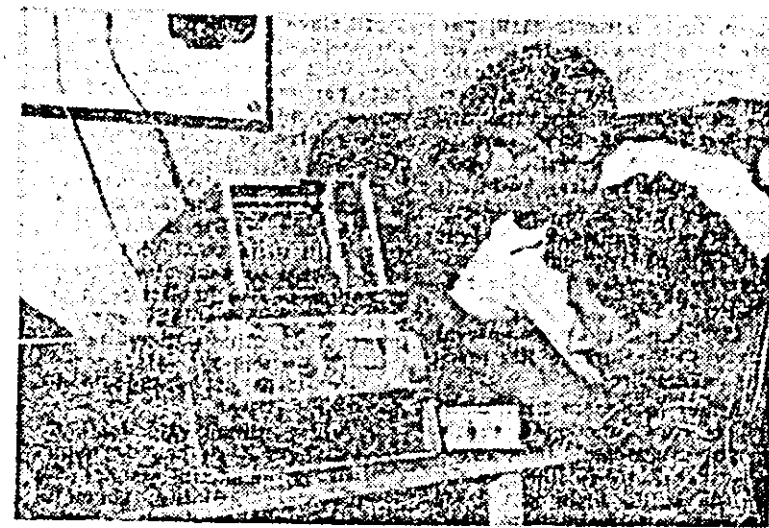
Economii de materiale

Planul încheiat la sfârșitul seceretului la Combinatul de prelucrare a lemnului reflectă — pe lângă avansurile înregistrate în îndeplinirea planului și angajamentul — și însemnate economii la consumul de materii primare și materiale și combustibil. Astfel, prin valorificarea superioară a masel lemnoase și prin utilizarea rațională a mașinilor și a teilor, pe platforma combinatului s-au obținut în această perioadă reduceri însemnate ale consumului la: chereștea de fațon, chereștea de stejar (73

m.c.), energie electrică (251 Mwh) și energie termică (7319 Gcal).

Volum sporit de utilaje pentru agricultură

Realizînd sarcinile de plan semestriale cu aproape o lună de zile înaintea de termen, harnicul colectiv de muncă al întreprinderii mecanice a agriculturii și industriei alimentare a livrat, de la începutul anului și pînă în prezent, beneficiarilor din agricultură un volum sporit de utilaje și mașini agricole. Astfel, din întreprindere au fost trimise în această perioadă peste prevederile 31 agregate de pompare, 132 de mașini de tocat și măcinat fibroase, 100 de instalații complexe de furajare în halele zootehnice, precum și întreaga cantitate de mori cu ciocane cuprinse în contractele pentru trimestrul al III-lea al anului.

La succesele înregistrate în întrecerea socialistă de colectivul Secției de distribuire a energiei electrice din Arad, o contribuție însemnată și-o aduce și cel al atelierului P.R.A.M. În clișeu: inginerul Petru Benea și șeful de echipă Gheorghe Miron executînd reglajul releelor de protecție.

VIAȚA CULTURALĂ

Calitatea de cor muncitoresc

După încheierea etapei republicane a marelui Festival național „Cîntarea României”, corul bărbătesc al Intreprinderii de vagonare Arad a fost distins cu un prestigios premiu II. Despre bucuria și satisfacția acestui succes, despre munca asiduă și continuă de perfecționare a măiestriei interpretative a formației și mai ales despre perspectiva viitoarelor sale evoluții, am purtat o discuție cu inimosul său conducător muzical, dirijorul Doru Serban.

— Fără îndoială, succesul re-purtat la cea mai importantă manifestare artistică din viața culturală a țării v-a bucurat pe dumneavoastră și pe membrii formației. Ce semnifică acest fapt pentru dumneavoastră?

— Succesul recent, o spun deschiși, a fost o probă de încercare decisivă pentru atașamentul și legăturile mele afective cu acest cor. În urma lui, pot spune că mi-am propus ambiții mari cu această formație pe care o instruiască numai de 2 ani.

— Cine sînt oamenii care compun formația aceasta corală?

— Cine alții pot fi decît muncitori din întreprindere, oameni care lucrează în diferite secții, ca mai apoi, în ceasurile hărăzite u-nora odihnei, să deapănă o altă osteneală, o osteneală a spiritului și a sufletului, a reveriei muzicale, să se pătrundă de emolul subtil al dăruții de artă sunetului. Printre ei se află Petru Brata, Errou al Muncii Socialiste, muncitorii fruntași Mihai Nădăban, Sa-

va Buzesan și alții. În total 60 de persoane.

— Vorbiiți frumos despre ei, ca despre niște prieteni...

De vorbă cu laureații Festivalului național „Cîntarea României”

— Nici n-ai putea altfel. V-am spus: mă simt acum foarte legat de ei. Și sînt ulmit de-a dreptul cum prin educația muzicală care și-o fac în cor, pe lângă efortul interpretativ, își stăpinesc caracterul, se autoeducă, își sporesc capitalul de conștiință umană cu noi dimensiuni, care pentru comunisti, pentru muncitori, nu sînt de fel străine.

— A existat un scop anume în instruirea care a-ți făcut-o în acest sens?

— Bineînțeles. Repertoriul pe care l-am propus corului, un repertoriu al cîntecului patriotic ro-

mănesc și al marilor compozitori ai lumii: Tudor Jarda, Emil Monția, G. Dumitrescu, Ludovic Pa-ceag, Beethoven. Pătrunzîndu-se ei înșiși de virtuțile cîntecelor interpretate, înlesnesc pătrunde-rea acestor cîntece în inima audito-riului. De fapt, Festivalul „Cîntarea României” urmărește și acest dublu scop.

— Acești compozitori figurau mai demult în repertoriul coru-lui...

— E adevărat. Dar noi lucrări muzicale au fost înșușite și trans-mise publicului. De altfel, m-a preocupat mult să-l împropătez repertoriul și implicit să-i adaug cîntece care să ducă la creșterea calității sale interpretative.

— Cu alte cuvinte, perspectiva creșterii valorice a formației pe care o instruiți, v-ați propus-o ca pe o permanență?

— Intr-adevăr, ca pe o perma-nență. Calitatea de cor muncito-resc ne obligă la acest lucru și posibilitățile pe care le are ma-reia întreprindere arădeană.

— Vreți ca viitoarea ediție s-o terminați pe locul întâi?

— De ce nu? În orice caz ne dorim acest lucru și trudim pen-tru el.

— Vi-l dorim și noi cu toată căldura.

Discuție consemnată de
C. IONUȚAȘ

Memento Titu Maiorescu

S-au împlinit, la 1 iulie, șase decenii de la săvîrșirea din viață a unuia dintre cele mai poliva-lente personalități românești, Titu Maiorescu, cel ce a fost — după cum atît de plastic se exprima cu el însuși în următoarele cuvinte — „unul din simbolurile cultu-rii românești moderne”.

Nu vom folosi ploasa comemo-rare a marelui cărturar nici pen-tru a vorbi de criticul și teoretici-anul literar, nici de înegalabilul îndrumător al literaturii române și cu atît mai puțin de omul poli-tic, de gazetarul sau de profeso-rul Titu Maiorescu. Evenimentul merită, totuși o consemnare, iar conținutul acesteia considerăm că e nimerit să-l legăm de un pre-fios document, a cărui valoare ge-nerală e sporită și de faptul că e unicul manuscris original al lui Maiorescu păstrat într-o arhivă arădeană.

Despre ce este vorba? Moartea, la 15 iunie 1889, a lui Mihai Emi-nescu a prilejuit apropiatilor ma-relui poet inițiativa ridicării unui monument. Cel ce dă curs acțiunii și îl conferă un plus de sansă de reușită, prin autoritatea numelui său, este Titu Maiorescu. Din dorința de a împulsiona această inițiativă, la 31 octombrie/12 no-iembrie 1889, Titu Maiorescu îi scrie lui Ioan Slavici, care, în ca-litatea sa de director al prestigio-sului ziar arădean „Tribuna” și datorită prestigiului de care se bucura în rîndul intelectualității transilvănene, putea să dea un cadru mai larg acțiunii.

Maiorescu consideră că cea mai potrivită formulă, de adunare a fondurilor necesare ridicării, la București, a unui monument Emi-nescu este cea a listelor de sub-scripție. Liste care au fost, într-adevăr, răspîndite alături în România, cit și în Transilvania. În acest sens, T. Maiorescu îi trimite lui Slavici „5 liste de subscripție”, urmînd ca acesta să decidă cite

să dea „redacției Tribunei și tu-lui poate altui cuiva”. În pîr-ți procedurii, eruditul critic ma-reaugă o „explicare”: „Subscrip-ție este astfel de înțeles, ca să nu dea mai mult decît 20 (ra-ri în Austro-Ungaria sau 50 în România”. Modalitatea pîr-ți să de Maiorescu sugerează îns-ingur observă, „un fel de pede-cit literar în favoarea mea”. I-lui Eminescu”. În eventualitate că „s-ar găsi 10.000 de oaze mai ales școlari, cari să con-țe (cu) cîte 20 (de) creșteri pîr-ți Eminescu, necesitatea mîr-ți pentru monument, grilaj și pîr-ți ilii ar fi acoperită, și ar fi mîr-ți portant și mai frumos, decît s-ar acoperi suma trebuincioasă prin contribuirea a 400 (de) Nîr-ți meni cu cîte 5 florini”.

Partea finală a documentului confirmă un lucru atestat de pri-toria literară, și anume, că ini-țiativa lui T. Maiorescu nu s-a imitat, în Transilvania, numai în regiunea sibiană. În afara celei liste ce urmau a fi răspîndite în Slavici la Sibiu și în „toată țîr-tea aceea”, și, desigur, în cîr-ți ample acțiuni desfășurate în ma-nă, Maiorescu a luat mîr-ți asemănătoare de difuzare a-lor în părțile Brașovului (prin Neagoe), ale Oradului (prin Vulcan) și ale Bucovinei (prin intermediul prietenului lui Emi-nescu, Chibici Răbneanu).

Inițiativa ridicării unui me-ment funerar al marelui poet va realiza, dar cu mai mare gra-tate decît a prevăzută, poate, în lăreșcu. Au trebuit să treacă cîr-ți ani pînă cînd gîndul lui T. Maiorescu și al prietenilor și admira-ților poezului s-a materializat în pîr-țiplinirea acestei acțiuni omie pe a conferit însă, peste timp, esp-țum anticipa mentorul Junimii. În plus de frumusețe gestului ace-temporanilor. Dar realizarea are-mentului funerar a fost pre-cîr-țată de ridicarea, în 1890, din inițiativa studentească, a flor-prim bust al poezului, la Botoșîr-țidee ce a fost, mai apoi, în cîr-ță în multe alte orașe ale țîr-ții inclusiv în București. Oricum însă, inițiativa Junimistilor mîr-ț pretuirea noastră postumă, la-cumentul, prin intenția de cîr-țdere și angajare la o idee mai-țce a românilor din toate provinci-atestă un nou pas, un alt pa-țrîreția realizării unității cul-țle a poporului român, pregă-țre a viitoare unități, a cele-stat.

Prof. OV. V. OLARIU

Expoziție omagioală Marcel Olinescu

După patruzeci de ani, cel pe care prietenii săi arădeni îl denumi-șeră „micul Leonardo”, pentru mulțimea preocupărilor sale artistice, se află din nou printre noi. Ne-a adus darul unei expo-ziții de gravuri, alături la Muzeul județean, în semn de tribut păstrat orășului tinereții sale. La 81 de ani, Marcel Olinescu este în plină vigoare creatoare. Mai presus de orice, el a tămas creain-cios și însuși și unelilor sale. Nîr-ție nu l-a tulburat călea. Stilul său, care l-a determinat pe Geor-ge Oprescu să-l considere unul dintre cei mai interesanți și ori-ginali gravori ai noștri, s-a păstrat intact. Limbajul grafic alcătuit din linii aspre, unghiuloase, energice, asemănătoare creștăturii în lemn a fărâșului artist, evocă arta vechilor stampe populare de la Nicula și Hăjdăle din care Olinescu a extras învățămînte rod-nice. În care a adăugat sugestii cules din contemplarea silogra-vurilor cîr-ților ieșite din tipar-țile românești ale veacurilor al XVII-lea și al XVIII-lea. Prin aceste date, gravura lui Olinescu se așează în continuarea unei glorioase tradiții românești.

Pe lângă acest aspect stilistic al artii sale, descoperim în ac-tualele sale lucrări o plăcere de a nara care ne conduce la bas-mul românesc pentru să, și în-țîr-țim, Marcel Olinescu este auto-țrîr-țul unei „Mitologii românești”; carte tipărită la București, în 1944.

În unele lucrări, poate cele mai bune din expoziția sa, lumea rea-lă se încrușează cu un univers imaginar, populat de figuri labu-loase, care intruchipează plastic terificul și luminosul, cel doi poli

ai viziunii eposului popular. Aș-cita excelentul portret al lui Ar-tur Endșescu, în care silueta gra-vă, riguros desenată a poezului se proiectează pe planul secund al unor înlășțări din opera sa. Struc-tura compoziției ne aduce în mi-nțe imaginea Hamandului Hierony-mus Bosch. Această trecere din planul realului în cel al visului și imaginariului implică cultivarea subiectului ca substrat generator al demersului plastic. Asemănător lui Bosch, Marcel Olinescu ne re-ține atenția mai înții prin „ce” spune și apoi prin „cum” spune.

Aceasta pentru că Olinescu este preocupat simplu și nobil de a comunica oamenilor ceea ce gîndeste despre lume și viață, fără sofisticări inutile. Mesajul său trece în și direct în cugetul și simțirea privitorului.

Așa cum se definea el însuși într-unul din versurile, sale din tinerețe, publicate în volum la Arad, în 1937, Marcel Olinescu a năzuit să fie „unul din cei mulți” ai generației sale, „un bob de grîu din secerîșul unui an”. Cu această dispoziție sufletescă, el s-a impus în viața culturală și artistică a Aradu-lui dintre cele două războaie ca un animator prin excelență. Pictor, sculptor fa-ve-m de la el bustul lui Petru Pîpoș din fața Pa-latului cultural), dar mai ales gra-fician. Marcel Olinescu ne-a lă-sat pilda reconfor-tantă a unui arti-ști: care s-a dedi-cat cu entu-ziasm oamenilor în mijlocul cărora a trăit și a creat.

HORIA MEDELEANU

CUNUNA STRĂBUNA

Moșia aceasta înșorțită
De noi a fost și e arată,
De cînd sînt riuti șoptitoare,
De cînd e iarbă înmiresmată.

Nici oști și nici porunci nedrepte
Nu ne-au frînt dragostea de vatră,
Poeti vestiiți au pus-o-n cînturi
Și mesteri o cioplîr-n piatră.

Dușmani, pe-aici, din patru vînturi
Mereu au semănat lurtună,
Dar am păstrat ca ochii noștri
Această splendidă cunună.

Sub cer carpatic, lărață pată
Ni-e lărață margini bucuria,
Avem din moși-strămoși o perla
Și-o îndolnim toți, România.

TRAIAN OANCEA

Un autor de basme pentru copii în limba slovacă

Cu prilejul unei vizite recente, efectuate la Nădău, am purtat un dialog cu autorul

— Înălțînd universal spiritual tot mai bogat al constructorilor socialismului, virtuțile și trăsăturile morale ale omului nou, literatură noastră contemporană își aduce o contribuție însemnată la educarea cititorilor. În ce măsură răspunde acestui desiderat o carte destinată copiilor?

— Consider că atît copiii cit și maturii găsesc într-o carte bele-tristică, indiferent cît aparține gen-ului liric sau epic, un prieten permanent și un sfătuitor de mare pret. Prin intermediul cuvîntului scris, copiii au la dispoziție un mijloc artistic de cunoaștere a lumii înconjurătoare și, totodată, de autoperfecționare. Evident, bas-mele — deși sîntem pe aceleși ter-ron al prozel — se detașează de alte specii ale genului epic. Ele încorporează o doză apreciabilă de fantastic și de situații ireale. Cu toate acestea, și basmele au o bază reală, de obiectivitate. În co-

zului meu, toate basmele cărți pu-blicate în editura din Kosice au fost inspirate din viața de toate zilele a nădăușanilor. Am stat de vorbă cu numeroși consăteni, am înregistrat întâmplările pe care a-cestia mi le-au povestit, apoi, transpunîndu-le în sfera fantastică, am început să le astern pe hîrtie. Multe dintre personajele cărții „Muzicanții nădăuși” pot fi recu-noscute cu discreție în viața Nă-dăușului.

— Ce ne poate spune autorul de basme în legătură cu alte pre-cupări publicistice?

— Avînd în vedere profilul li-cetului la care funcționez, pre-gătirea mea profesională (sînt absol-vent al Facultății de filologie din București, secția limbii slave) am editat mai multe manuale în limba slovacă. Pînă în prezent am sem-nat o gramatică a limbii slovace pentru clasa V-a și am sub tipar alte două gramatici pentru clase-le a VI-a și a VII-a. În fine, am mai publicat, în „Antologia lite-

raturii slovace” patru povestiri in-spirate tot din viața nădăușanilor.

— Cum se realizează și întreg-te personalitatea unui autor de basme pentru copii și manuale școlare într-un orășel de laia Nă-dăușului?

— În ceea ce privește condiți-le materiale, nu există nici o di-ferență între Nădău și orice mare orăș. Prin grija partidelor și sta-tutului nostru ni s-au oferit condi-ții optime pentru împlinirea și de-săvîrșirea personalității unui in-telektual de orice naționalitate

— În încheiere, v-am ruga să ne împărtășiți din proiectele dv. de viitor.

— Voi continua activitatea di-dactică, paralel cu cea de redac-tare de noi manuale școlare. Ca prim proiect, amintesc manualul de gramatică a limbii slovace pentru clasa a VIII-a. Iar timpul meu liber va fi disputat de cele două vechi pasiuni ale mele: po-miculțura și literatura pentru co-pii.

EMIL ȘIMĂNDAN

Manuscrite

Damian Bacovia — Arad: Pe ziile cu care ați revenit nu posibilă constatarea vreunui gres, iar versul liber pe care-l bordați de data aceasta nu vîr-jută — după cum probabil RE-scontat. Dimpotrivă, pune hb-mult în lumină faptul că sînt-totul la început.

Daniela Popa — Cermei: fiind că sîntei pe bîncile ș-incepung cu o observație: al-ția ortografie. Chiar dacă gr-scrisul e dactilografiat, trebu-țrectat (serioși aflînduși, sîr-țrest pot fi remarcate unele suri bune în poezia ce ne-a-țmis-o, cu toate că atmosfera-nerală ce se degajă e de gra-ția loventă.

Pavel Ignia — Arad: Epigra-țle dv. sînt fortate și în rimă-poantă, în-cît rămîn, într-ția-șu cum le-ați intitulat: „epig-țnaive”.

Fenia Ilica — Sebiș: Nadia-măneci merită sentimente de-țgoste și, o țară întregă de-țtreste pentru ea. Alături de-țdy acestora e un lucru ge-țNumai că versurile ce ni le-a-țcredințat nu răspund exigen-țade-țadevăratei poezii.

Constituirea Grupului parlamentarilor români pentru securitate și cooperare în Europa

Din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a fost constituit, în cadrul Marii Adunări Naționale, „Grupul parlamentarilor români pentru securitate și cooperare în Europa”.

Grupul parlamentarilor români își propune să desfășoare o largă activitate în vederea promovării politicii partidului și statutului nostru în problemele securității și cooperării în Europa. În acest sens se vor iniția contacte cu organisme similare din parla-

mentele statelor semnatare ale Actului final al Conferinței general-europene, membri ai grupului vor participa la reuniuni parlamentare consacrate dezbaterii acestor probleme.

Adunarea de constituire prezidată de tovarășul Nicolae Giosan, președintele MAN, a ales ca președinte al grupului pe deputatul Vasile Pungan, ca vicepreședinte — pe deputatul Constantin Matei și Cornel Mihulea, iar ca secretar pe deputatul Paul Nagy.

ACTUALITATEA INTERNACIONALĂ

Prezențe românești

MINSK 3 (Agerpres). — Simbăta s-a deschis la Minsk expoziția „Mobila românească 1977”, organizată de întreprinderea de comerț exterior „Tehnoforestexport”, în care își expun produse peste 40 de fabrici ale industriei republicane.

LISABONA (Agerpres). — La Lisabona, în sălile Galeriei „Giocanda” este deschisă expoziția de pictură și sculptură contemporană românească organizată sub patronajul ambasadăi române.

Întilnirea pregătitoare a reuniunii general-europene

BELGRAD 2 (Agerpres). — În ultimele zile, în cadrul lucrărilor întilnirii pregătitoare s-au înregistrat progrese în elaborarea ordinii de zi și în organizarea lucrărilor reuniunii de la Belgrad din toamnă, a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa. S-a realizat, astfel, un larg acord ca, după deschiderea oficială a reuniunii și expunerea introductivă a reprezentantului țării-gazdă, să fie invitat secretarul general al ONU, sau un reprezentant al său, să facă o expunere în fața participanților la reuniune. După cum se știe, ca urmare a inițiativei României, secretarul general al ONU a fost invitat atât

la prima fază a lucrărilor, la faza de închidere a Conferinței general-europene la care s-a semnat actul final de către mai înalți reprezentanți ai participante.

S-a conturat, de asemenea, acord ca la lucrările reuniunii de la Belgrad să-și aducă contribuția directorul general al UNECE secretarul executiv al Comisiei Economice a ONU pentru Europa (CEE/ONU) care să lucreze asupra modului în care cele două organisme, în cadrul propriilor programe de activitate, pot pune în aplicare prevederile Actului pregătitor în domeniile rezolvate de activitate.

Geneva: Activitatea delegației țării noastre pentru promovarea pozițiilor României în domeniul dezarmării

GENEVA 2 (Agerpres). — S-au încheiat lucrările primei Conferințe de examinare a modului de îndeplinire a Tratatului privind interzicerea amplasării de arme nucleare și alte arme de distrugere în masă pe fundul mărilor și oceanelor și în subsolul acestora, care a avut loc la Geneva în perioada 20 iunie—1 iulie. În cursul lucrărilor, delegația țării noastre a desfășurat o activitate susținută pentru promovarea pozițiilor României în domeniul dezarmării, prezentând propuneri și documente de lucru.

Reafirmând conceptul românesc asupra dezarmării, prezentat în documentul difuzat la ONU privind „Poziția Republicii Socialiste România în problemele dezarmării”, în primul rând a dezarmării

nucleare și în instaurarea unei păci trainice în lume”, delegația română a propus negocierea de acorduri pentru interzicerea completă a activității nucleare de ordin militar pe fundul mărilor și oceanelor, a amplasării de instalații și construcții militare și a creării de noi baze militare în mediul marin și oceanic, precum și desființarea bazelor navale militare existente. Delegația noastră a subliniat necesitatea unor măsuri de creștere a încrederii reciproce. La propunerea delegației române, Declarația finală adoptată de conferință subliniază rolul crescând al resurselor naturale ale mărilor și oceanelor în dezvoltarea economică a statelor, în special a țărilor în curs de dezvoltare, și adresează un apel statelor

să se abțină de la orice acțiuni de natură să ducă la accelerarea cursei înarmărilor pe fundul mărilor și oceanelor, împiedicând, astfel, explorarea și exploatarea resurselor submarine în scopuri pașnice. Tot la propunerea țării noastre, Conferința a fost de acord ca ONU să includă în preocupările sale colectarea și difuzarea de date și informații asupra evoluțiilor tehnologice legate de obiectul Tratatului, astfel, în celelalte să devină larg accesibile, pentru ca statele să poată urmări în condiții de egalitate modul de îndeplinire a Tratatului.

Orientul Mijlociu

BEIRUT 2 (Agerpres). — Abordând problema palestiniană într-un interviu acordat revistei libaneze „Ousoubh Al Arab”, președintele Egiptului, Anwar El Sadat, a afirmat necesitatea creării unui stat palestinian în Cisjordan și Gaza, arătând că acest stat ar trebui să aibă cu Iordania o legătură oficială, precisă și declarată — menționează agenția

MEN. În ce privește evoluția din Liban, președintele a declarat că o reuniune arabă la nivel care ar urma să se desfășoare în Beirut, cu participarea Saudiilor, Egiptului, Kuveitului, precum și a președintelui banului, Elias Sarkis și a pășilor în conflict, relevă că

Pe scurt • Pe scurt • Pe scurt

LA BANGUI a fost semnat programul româno-afrikan de schimburi culturale și științifice pe perioada 1 iulie 1977—31 decembrie 1978.

Documentul prevede schimburi de delegații de specialiști, de formații artistice, expoziții, cărți și publicații, organizarea de seri culturale, acordarea de burse pentru studii și specializare, precum și dezvoltarea relațiilor între instituțiile culturale științifice și din domeniul informațiilor.

ORGANIZAȚIA POPORULUI din Africa de Sud-Vest (SWAPO) a informat pe cele cinci țări occidentale din Consiliul de Securitate (SUA, Franța, Marea Britanie, Canada și RFG) care încearcă să obțină pe cale diplomatică eliberarea Namibiei de sub dominația regimului rasist de la Pretoria că este gata să sprijine aceste eforturi, cu condiția ca

orice soluție să se bazeze pe prevederile rezoluției 385 a Consiliului de Securitate, transmite agenția France Presse.

LISABONA. Aflat la Madera, unde participă la o reuniune de lucru cu autoritățile regionale, președintele Portugaliei, Ramalho Eanes, a abordat problema autonomiei regiunilor țării, cu referire, în special, la regiunile autonome Madelra și Azore, care au guverne locale.

BERLINUL OCCIDENTAL. Cu începere de la 1 iulie, în Berlinul occidental a intrat în vigoare o majorare cu opt la sută a chiriilor pentru locuințele vechi, care afectează bugetele a peste

500.000 de persoane. Ultimele chiriuri la locuințe a fost operată la 1 ianuarie trecut, ca ridicându-se la

ROMA. După cum a anunțat Institutul central de statistici Italia, în această țară preamănușul au crescut în anul curent cu 1,2 la sută raport cu nivelul înregistrat luna aprilie a acestui an, în perioada mai 1976—mai 1977, ceea ce înseamnă o creștere de ansamblu a prețurilor în Italia de 18,4 la sută.

SAN JUAN. O societate carează de șase luni amenajarea economiei țărilor din Caraibilor, afectând aproape tot anul 27 milioane, locuitorii de insule ce se însumează mai mult de 3.000 de mii

Conferința la nivel înalt al O.U.A.

LIBREVILLE 2 (Agerpres). — În capitala Gabonului — Libreville — s-au deschis sâmbătă după-amiază lucrările celei de-a XIV-a Conferințe la nivel înalt a Organizației Unității Africane (OUA). Pe agenda reuniunii sînt înscrise cu prioritate probleme ale continentului african, în principal cele referitoare la situația din Africa australă.

LIBREVILLE 2 (Agerpres). — În cuvîntarea rostită sîmbătă la ședința de deschidere a conferinței la nivel înalt a OUA (Organizația Unității Africane), secretarul general al ONU, Kurt Waldheim și-a exprimat speranța că peste un an va fi posibil să se facă cu

satisfacție bilanțul măsurilor luate pentru eliminarea pentru totdeauna a amenințării la adresa păcii și a securității internaționale, pe care o reprezintă situația din Namibia și Rhodesia.

Secretarul general al ONU a menționat că „seceta tragică din regiunea Sahelului, a arătat în mod clar că pe o mare parte a continentului african, aprovizionarea cu apă este o problemă vitală”. El a reamintit că problema terenurilor aride va avea o deosebită prioritate la Conferința ONU pentru recuperarea terenurilor de desert care va avea loc la sfîrșitul lunii august la Nairobi.

„Regele pornografiei”, „regina” polițiilor și „regii” mitei și imoralității

Sute de filme poliștice, mii de reportaje și comiesięri au clădit o adevărată legendă a Scotland Yard-ului. Această direcție a poliției, situată pe strada Scotland Yard (în prezent ea a fost mutată pe New Scotland Yard, păstrînd denumirea în scopul menținerii tradiției) era prezentată ca un model al organizării în combaterea criminalității, al eficienței și, mai ales, al probității morale a funcționarilor săi.

Dar această imagine a fost întunecată în ultima perioadă de o serie de procese intentate unor ofițeri superiori din Scotland Yard, care în mod grav au dat o lovitură grea frumoasei legende despre această organizație. Dincolo de fațada unei forțe de poliție anticriminală care slujea cu credință adevărul, au fost dezvăluite fapte ce au adus dezamăgire admiratorilor de ieri ai Scotland Yard-ului.

De un secol, și anume din anul 1877, cînd în fața tribunalului au comparut 5 ofițeri superiori ai Scotland Yard-ului, Londra nu a mai cunoscut un asemenea proces. Acum însă, în două grupe, sînt judecați ofițeri ai poliției considerată pînă nu demult ca exemplul de probitate în această formație de elită a poliției, acuzați de primire sistematică de mită din partea unor traficanți și distribuitori de pornografie. Nu este vorba numai de anumite cote plăcite de reprezentanții ai a-

cestui comerț fertil din Marea Britanie, ci de o activitate de ocrotire a unor rechizi ai pieței pornografice, sub oblăduirea unor șefi ai direcției speciale a Scotland Yard-ului înființată tocmai în scopul luptei împotriva pornografiei. Așa se explică că orașul de pe Tamisa a devenit, în scurt timp, o adevărată metropolă occidentală a comerțului cu această marfă dezgustătoare. Re-

NOTĂ EXTERNĂ

Teaus de apărare a respectivilor „comercianți” a fost organizată de trei ofițeri superiori: colonelul Wallace Virgo, șeful Direcției de combatere a pornografiei, locotenent-colonelul Alfred Moody și maiorul George Fenwick.

Virgo a semnat un contract de colaborare cu „regele londonez al pornografiei”, Mason, proprietar al unei vaste rețele de magazine care vîndeau discret reviste pornografice, fotografii etc. Magazinele lui Mason se aflau sub o permanentă supraveghere și ocrotire a poliției și, dacă, uneori, Direcția Scotland Yard-ului reușea să captureze de la un traficant mai puțin important o oarecare cantitate din marfa respectivă, aceasta era oferită — desigur, contra cost, — renumitului Mason. Sistemul a funcționat la cota

unei perfecțiuni demnă de Scotland Yard. După cum a reieșit în proces, suma cu care au fost răsplătiți cei trei pentru serviciile aduse „regelui pornografiei” se ridică la 100.000 lire sterline. Procesul s-a încheiat prin sentințe ce variază între 12 și 9 ani. În timpul desfășurării lui, au fost scoase la iveală fapte deosebit de compromițătoare pentru Scotland Yard, însă ele nu au fost date publicității (dezbaterile s-au desfășurat cu ușile închise). A rămas fără răspuns întrebarea dacă afacerea s-a încheiat numai pe planul „combaterei pornografiei” sau relațiile speciale ale poliției cu lumea interlopă au cuprins și alte domenii.

Presa londoneză s-a făcut ecoul unor noi acuzații la adresa Scotland Yard-ului, în afară de cele anelate în cazul amintit. În fața situației create, autoritățile au fost nevoite să înființeze o comisie specială care să cerceteze multiplele plîngeri privind activitatea poliției. Comisia va avea o sarcină grea, intrucît, în numai o singură săptămîină de la înființarea sa, a fost nevoită să studieze dosare ce depășesc 1.600 file. În orice caz, concluziile nu vor fi de natură să redea strălucirea de altădată a Scotland Yard-ului și nici să diminueze suspiciunile cu care este privită ea acum de opinia publică britanică.

G. C.

SPORT • SPORT • SPORT

Sezonul fotbalistic se încheie astăzi, odată cu disputarea finalei „Cupel României” în care se vor întîlni formațiile Steaua București și Universitatea Craiova. Finala celei de-a 39-a ediții a popularului competiției se va desfășura, cu începere de la ora 17,15 pe stadionul Republicii din Capitală și va fi arbitrată de Ioan Igna (Arad).

Partida va fi transmisă în direct la televiziune și la radio (programul I).

După 4 probe, în campionatele internaționale de pentathlon modern de la București, conduce sportivul român Constantin Călina cu 4123 puncte, urmat de Boris Nikitin (URSS) 4022 puncte, Dumitru Spirlea (România) 4018 puncte, Iuliu Galovici (România) 4010 puncte. În clasamentul pe echipe, locul întâi este ocupat de selecționata României. Simbăta s-au desfășurat întrecerile la tir, probă câștigată de Constantin Călina cu 1044 puncte și la tînt primul loc revenind lui Arnold Bauhaus (RFG) cu 1204 puncte. Competiția se încheie astăzi cu proba de cros ce se va disputa pe clasicul traseu de la Călugăreni.

Turneul internațional de șah de la Leningrad a continuat cu runda a șasea, în care marele maestru român Florin Gheorghiu a remizat în 16 mutări cu marele maestru sovietic Vasili Smislov.

În clasamentul conduce Kociev (URSS), cu 4 puncte, urmat de Romanșin (URSS) — 3,5 puncte (1), Beliavski și Tal (ambii URSS) — cîte 3,5 puncte, Florin Gheorghiu (România) — 3 puncte etc.

În semifinalele probei de juniori (junioare) din cadrul turneului internațional de tenis de bledon, L. Antonopolls (SUA) dispus cu 2-6, 6-4, 6-3 Smith (SUA), iar M. Louie a câștigat cu 4-6, 6-3, 6-3 cu veș-germana S. Hanik. Semifinalele probei de juniori au fost întrerupte din cauza rezultatelor: V. Winitzky (SUA) — A. Dimnănta) 3-6, 6-3, 6-2; T. Te (SUA) — P. Portes (Franța) 8-6, 6-1.

Proba de simplu bărbați din cadrul turneului de tenis Wimbledon a fost câștigată de Bjorn Borg (Suedia) care a învins în finală cu 3-6, 6-2, 6-4 pe Jimmy Connors (SUA). Cătorul suedez cucerește astfel a doua oară consecutiv titlul de campion mondial în această disciplină.

În cadrul competiției internaționale de baschet pentru echipe junioare „Cupa Prefetenilor” se desfășoară în localitatea slovacă Pelhrimov, selecționata României a întrecut cu succes două partide disputate sîmbătă cu următoarele rezultate: URSS—Bulgaria 101-67; slovacă (B)—Ungaria 71-64.

Rezultatele înregistrate în cadrul competiției internaționale de baschet pentru echipe de juniori desfășoară la Zalaegerszeg (garia): RD Germană—Ungaria 70-51; România—Ungaria 70-51; Bulgaria—România 3-2; Olanda 3-0; URSS—Selecționata orașului Zalaegerszeg 3-0.